

INFORME SOBRE CONTROL DE TREBALLS D'EXCAVACIO A LA
PLAÇA DEL F1 I A LA PLAÇA RAMON AMADEU. (BARCELONA)

BIBLIOTECA

JOAN GARCIA I TARGA
MAIG-JUNY 1991.

RESUM DEL SEGUIMENT DE MAQUINES A LA PLAÇETA DEL PI
I A LA PLAÇA RAMON AMADEU

Els dies 16, 17, 21, 22 i 23 de maig vaig portar a terme el seguiment de màquines als llocs referits, motivats per la realització d'excavacions per situar dos transformadors d'electricitat de la companyia FECSA.

Les mides i profunditat de les excavacions eren les mateixes (5,45 x 3,10 m x 5 m de fondària). Es rebaixava inicialment fins a 2,20 o 2,30 m es realitzava l'encofrat corresponent i posteriorment s'aprofundia fins el limit establert previament.

- PLAÇETA DEL PI - (vegeu-ne plànol de situació)

Fruit del seguiment de la màquina excavadora s'han recollit 121 fragments materials: 84 ceràmics, 34 restes òssies i 3 restes de ferro. Tots aquests materials formaven part del reompliment de terres a l'indret amb la finalitat d'anivellar el terreny per tal de facilitar la seva pavimentació. No es va observar en cap moment una estratificació de materials o l'existència de nivells arqueològics.

Respecte a la cronologia dels materials ceràmics, és del tot diversa: 4 fragments d'època romana, més concretament d'un segle II d C; 2 fragments d'amfóra, que pel tipus de pasta i acabat exterior podrien tractar-se de produccions púniques; 2 fragments de plats de ceràmica verd-manganès datables als voltants del segle XIV i finalment la resta de material, datable entre els segles XVII i XIX. D'aquest últim grup, destaquen els grans recipients contenedors, els gibrells i els cànirs. D'altra banda la diversitat de vernissos enriqueix la mostra. (vegeu-ne inventari corresponent)

Com a estructura, únicament vam documentar en una de les cantonades de l'excavació, un pou mort, seccionat per la màquina. La volta d'aquest estava feta mitjançant una falsa volta per aproximació de filades de pedra. (vegeu-ne: croquis de l'excavació amb la situació del pou i secció aproximada d'aquest.). Aquesta estructura es trobava completament buida de materials en el seu moment de localització.

- PLAÇA RAMON AMADEU - (vegeu-ne situació al plànol)

D'aquesta excavació únicament es va fer el seguiment durant el primer dia, donat que la presència de tubs de conducció diversos (clavaguera, llum, etc), van paralitzar els treballs. (vegeu-ne croquis).

No va aparèixer cap resta arqueològica mentre vaig controlar els processos de rebaix de terres.

INVENTARI DELS MATERIALS RECOLLITS A LA PLAÇETA DEL PI
RASSA DE F.E.C.S.A PER UN TRANSFORMADOR

Tots els materials recollits al llarg del procés de seguiment dels treballs d'excavació formen part d'un reompliment per anivellar el terra de la plaça. Presenten una gran heterogeneïtat cronològica, d'altra banda, alguns dels fragments ceràmics són de difícil encuadrament històric.

LLISTAT DE MATERIALS

- 1- Ceràmica romana de cuira. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Part de la carena fumana i presenta línies incises a la seva part inferior. Datable al segle II d C.
- 2- Terra sigil·lata Clara A. Fragment informe. Pasta ataronjada desgreixant fi.
- 3- Fragment d'arrancament i part de nansa. Possiblement d'àmfora romana. Pasta vermellosa i desgreixant de quars i pedres
- 4- Fragment de paret i arrancament de nansa. Possiblement d'àmfora romana. Pasta beio i desgreixant de quars. Correspon a la part de la carena del recipient.
- 5- Fragment de tapadora amb encaix. Pasta gris-nere amb desgreixant de pedres. Presenta línies incises a la seva part exterior. Cronologia moderna; pel tipus de pasta i cocció es sembla a les produccions ceràmiques vilafranquines dels segles XVIII o XIX.
- 6- Fragment informe de ceràmica gris-negre, amb desgreixant de pedres. La superfície exterior està allissada.
- 7- Fragment de fons angular i arrancament de panxa d'un cantí. Pasta gris amb desgreixant fi.
- 8- Fragment de vora vertical i lleugerament exvassada. Parets molt primes i desgreixant molt fi. Pertany a una olleta de reduïdes dimensions.
- 9- Fragment informe. Pasta groguenca i desgreixant fi de pedretes. Presenta al seu exterior línies incises paral·leles. Podria tractar-se d'un fragment d'àmfora púnico-ebussitana, però el mal estat de conservació impideix una major precisió.
- 10- Fragment d'un plat de ceràmica tipus verd-manganès. Pasta groguenca i desgreixant fi. A la seva part anterior presenta decoració amb línies marronoses i tonalitats verdoses.

- 11- Fragment informe. Pasta groguenca i desgreixant amb pedretes s'observa a la seva part interior línies de tornajat. Pot tractar-se d'un fragment d'àmfora romana.
- 12- Fragment de plat esmaltat al interior. Superfície externa no decorada. Pasta ataronjada-marronossa i desgreixant fi.
- 13- Fragment de vora i cos d'un plat del tipus verd i manganès. Pasta groguenca i desgreixant fi. Presenta decoració interior amb línies marronoses.

Ceràmica amb vernís verd

- 14- Fragment de fons pla d'un recipient tipus olla. Pasta ataronjada i desgreixant fi. La seva superfície externa presenta vernís verdós.
- 15- Fragment de nansa i paret d'una olla. Pasta ataronjada i desgreixant fi. La seva superfície externa està vernissada de verd, la seva superfície interior de marró.
- 16- Fragment de base anular d'un plat. Pasta ataronjada i desgreixant fi. La seva part interior presenta vernís verdós.
- 17- Fragment de vora i arrancament de cos d'un gibrell. Pasta ataronjada i desgreixant fi. La seva part interior presenta un vernissat verdós.
- 18- 2 Fragments de vora de gibrell. Pasta verellosa amb desgreixant fi. Superfícies externa e interna vernissades de color verdós.
- 19- Fragment informe de jerra. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Vernissat en el seu interior.
- 20- Fragment de part superior d'un cantí on poden observar-se els arrancaments de la nansa i part del orifici del broc. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Vernissat verdós a la seva part exterior.
- 21- Fragment de fons pla d'un plat. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Superfície interior amb vernís verdós fosc. Superfície exterior fumada i amb restes de vernís.
- 22- Fragment de paret i arrancament de nansa d'una olla. Pasta ataronjada i desgreixant de pedres. Ha perdut gran part del vernís, únicament conservat a la part de la nansa.
- 23- Fragment de vora i paret d'una tapadora. Pasta groguenca i desgreixant fi. Presenta vernissat a les dues superfícies de la peça.

- 24- Fragment de vora i paret de gran gibrell. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta vernissat a les dues superfícies de la peça.
- 25- Fragment de base anular d'una peça de gran tamany, contenedora. Pasta ataronjada i desgreixant fi. A la seva part interior presenta un vernissat verdós clar.
- 26- Fragment d'arrancament de nansa d'una jerra. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta vernís a les dues superfícies.
- 27- Fragment de vora i part de paret d'un morter. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta una línia al límit coll i paret.
- 28- Fragment de vora de gibrell. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Superfície exterior amb vernís verdós.
- 29- Fragment de paret d'un olla. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Superfície interior vernissada amb verd. A la part exterior s'observa una línia incisa, recorreguen tot el seu perímetre.

Ceràmica amb vernís marronós

- 30- Fragment de paret de plat. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Superfícies externa i interna amb vernís marró. A la superfície externa s'observen restes de cremació.
- 31- Fragment de coll i paret de recipient. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta algunes restes de vernís marró a la part exterior.
- 32- Fragment de fons pla. Pasta ataronjada i desgreixant gruixut. Unicament a la part interior es detecten restes de vernís marró.
- 33- Fragment informe de paret de jerra. Pasta marronosa i desgreixant blanquinós. Superfície interna vernissada de marró i l'externa lleugerament allisada.
- 34- Fragment de peça contenedora de gran tamany. Pasta ataronjada amb desgreixant de pedretes. Superfície interior vernissada de marró, mentre a l'externa s'observen restes de vernís verd.
- 35- Fragment de vora i paret de gibrell. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta vernissat a les dues superfícies.
- 36- Fragment de vora i paret d'un petit bol. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta vernís marró a les dues superfícies.

- 37- Fragment informe. Pasta ataronjada i desgrediant fi. Superfície interior amb vernís marró, superfície exterior molt degradada.
- 38- Fragment de vora i paret d'un plat. Superfície marronosa i desgrediant fi. Vernís marró a la part interior i la vora.
- 39- Fragment de vora vertical i arrancament de panxa d'una jerra. Pasta vermellosa i desgrediant fi. Superfície interior amb vernís marró. Superfície exterior amb moltes incrustacions.
- 40- Fragment de paret d'un plat. Pasta vermellosa i desgrediant fi. Vernís marró a la part interior. La part exterior presenta una línia incisa.
- 41- Fragment d'una tapadora amb encaix. Parets molt primes. Pasta ataronjada i desgrediant fi. Vernís marró a la part interior i a la vora.
- 42- Fragment de coll i part del cos d'una jerra. Pasta ataronjada i desgrediant fi. Totes dues superfícies vernissades amb marró.
- 43- Fragment de tapadora. Pasta ataronjada i desgrediant fi. Presenta estries a la part exterior.
- 44- Fragment de paret d'olleta. Pasta ataronjada i desgrediant fi. Superfície externa fumada i amb marques de tornejat. Superfície interna amb vernís marró fosc.
- 45- Fragment de paret d'olla. Pasta ataronjada i desgrediant fi. Presenta restes de cing a les parets. Superfície externa lleugerament fumada i superfície interna amb vernís marró.
- 46- Fragment de paret d'un olla de parets molt primes. Pasta vermellosa i desgrediant fi. Superfície externa fumada i superfície interna amb vernís marró.
- 47- Fragment de paret d'olla. Pasta ataronjada i desgrediant fi. Superfície externa fumada e interna amb vernís marró.
- 48- Fragment de paret d'olla. Pasta groguenca amb desgrediant fi. Superfície externa lleugerament fumada e interna amb vernís marró. Presenta línies incises a la seva superfície exterior.
- 49- Fragment de paret de jerra o d'olla (parets molt primes). Pasta ataronjada i desgrediant fi. Superfície externa fumada e interna amb vernís marró.

Ceràmica Oxidada

- 50- Fragment de vora engruixida i exvassada d'un gran recipient contenidor. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta decoració incisa a l'exterior en forma d'ones.
- 51- Fragment de base plana. Pasta ataronjada i desgreixant fi.
- 52- Fragment de vora engruixida i paret d'un gibrèll de grans dimensions. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Presenta línies incises a la part exterior.
- 53- Fragment de paret de recipient contenidor. Pasta marronosa-negrosa i desgreixant de pedretes. Superfície externa allisa da i lleugerament fumada.
- 54- Fragment de paret de jerra. Pasta beige i desgreixant fi de quars. Presenta línies de tornejat en el seu interior.
- 55- Fragment de vora i paret d'un plat tapadora. Pasta ataronjada i desgreixant fi de quars. Originalment portaria vernís, però ho ha perdut a la totalitat de la seva superfície.
- 56- Fragment de perfil de cantí. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Originalment portaria vernís marró o verdós en el seu interior.
- 57- Fragment de paret d'un olla de reduïdes dimensions. Pasta vermellossa i desgreixant fi de quars. Superfície externa lleugerament fumada i superfície interna molt degradada. A la part exterior s'observa una línia incisa a l'alçada de la panxa i al voltant de tota la pega.
- 58- Fragment de base anular i arrancament de paret. Pasta beige i desgreixant de pedretes. Superfície exterior, a la part de la de la base, lleugerament fumada.
- 59- Fragment de broc de cantí. Pasta ataronjada i desgreixant fi. La part exterior presenta mostres de pentinat a la seva superfície.
- 60- Fragment de paret de cantí. Pasta ataronjada fosca i desgreixant de pedretes.
- 61- Fragment de paret de jerra. Pasta ataronjada clara i desgreixant fi de quars. A la part interior s'observen les línies de tornejat.
- 62- Fragment de paret de recipient. Pasta ataronjada-groguenca i desgreixant fi de quars. Superfície externa allissada.

- 63- Fragment de paret de recipient contenidor. Pasta vermellosa-marronosa i desgreixant fi. Superfície externa fumada i allissada.
- 64- Fragment de paret de recipient contenidor. Pasta marró i desgreixant de pre. Superfície externa molt desgrada.
- 65- Fragment de paret de bol. Pasta ataronjada i desgreixant fi de quars. Superfície externa allissada. A la part interior s'observen les línies de tornejat.
- 66- Fragment de vora i paret d'un gibrell de petit tamany. Pasta ataronjada i desgreixant de pedretes. Originàriament portaria vernís a la seva part interior i la vora, però no en queda cap rest.
- 67- Fragment de paret d'olla. Pasta vermellosa i desgreixant fi de quars. Superfície externa més obscura. A la superfície interna s'observen restes de tornejat.
- 68- Fragment de base plana i arrancament de paret. Pasta beige i desgreixant amb pedretes. Cronologia indeterminada.
- 69- Fragment de base plana d'un gran recipient contenidor. Pasta ataronjada i desgreixant amb pedretes. Superfície interna vernissada amb marró. Molt degradada.
- 70- Fragment de paret de cantí. Pasta ataronjada i desgreixant fi de quars.

Ceràmica Esmaltada

- 71- Fragment de base anular d'un plat. Pasta groguenca blanquina i desgreixant molt fi. A la part interior s'observa decoració vegetal blava.
- 72- Fragment de paret de plat. Pasta ataronjada i desgreixant fi. Superfície interna esmaltada i decorada amb línies blaves.
- 73- Fragment de vora de plat. Pasta groguenca-blanquinosa i desgreixant fi. Esmaltat a les dues superfícies.
- 74- Fragment de plat. Pasta ataronjada i desgreixant fi. A la superfície externa queden restes de l'esmaltat.
- 75- Fragment de vora de plat. Pasta blanquinosa i desgreixant fi. Presenta línies de color blau a l'alçada de la vora i a l'arrancament del cos. Porcellana.

76- Fragment de tapadora amb element de pressió. Pasta blanquinosa i desgredant fi. Molt degradat el seu estat de conservació.

Materials constructius

77-81- Fragments de vora de tegulae. Pasta ataronjada i desgredant de pedres petites.

82-84- Fragment de tegula circular (imbrex). Pasta ataronjada i desgredant de pedretes.

Fragments de Ferro

85-86- Fragments d'escòria de ferro

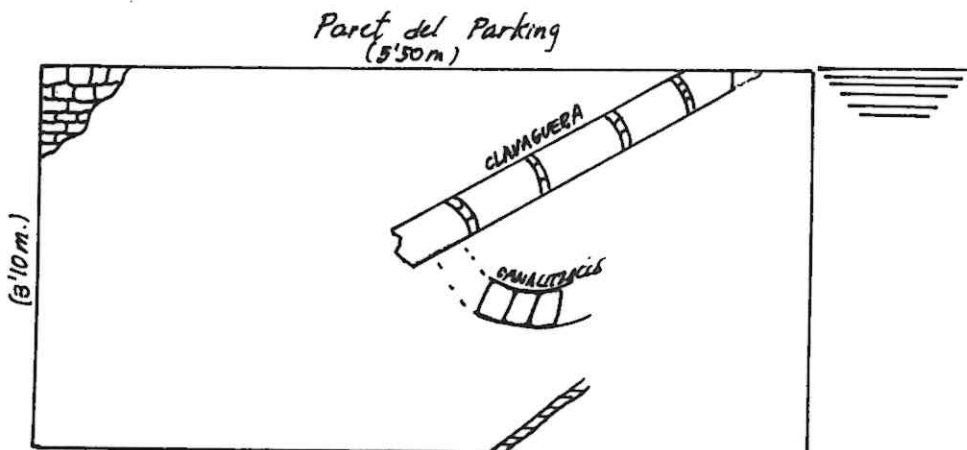
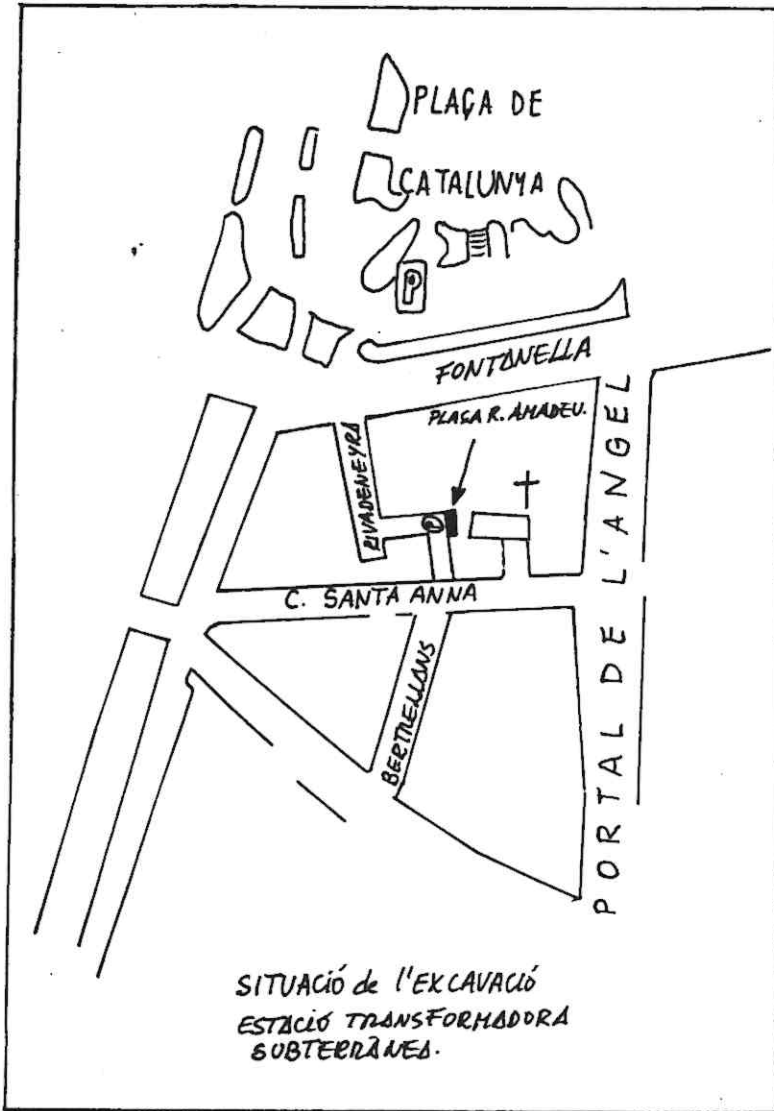
87- Fragment de ferro allargat (mides: 10 x 5 cm).

Restes Ossies

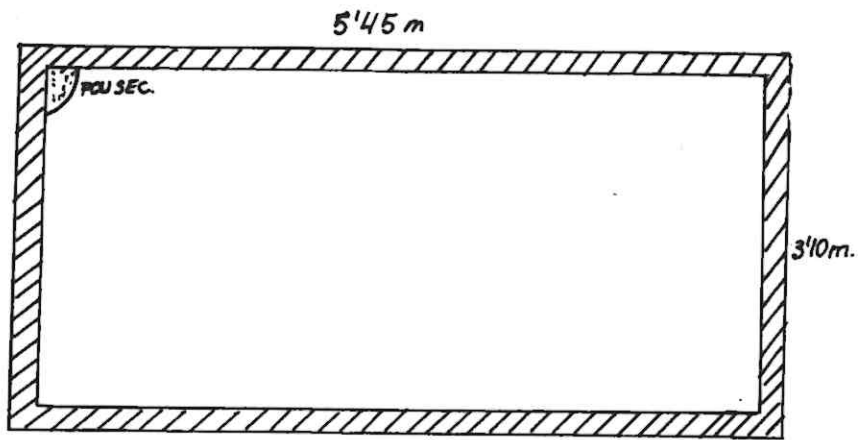
Hi han 34 fragments de restes ossies d'animals, a destacar:

- 1 dent de cavall
- 11 fragments d'extremitats corresponents a quatre espècies diferents.
- 7 fragments de mandíbula
- 1 fragment de pelvis
- 3 escàpules
- 4 fragments de costelles
- 2 fragments de crani
- 5 fragments indeterminats.

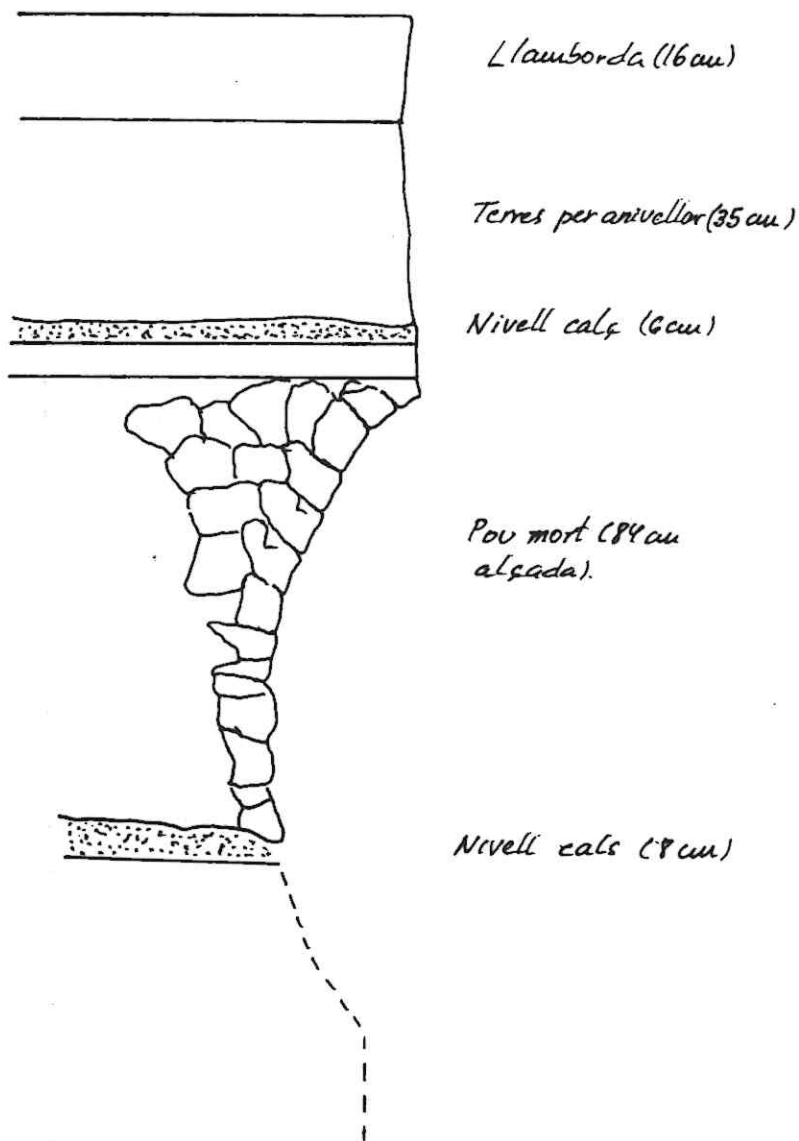
IL·LUSTRACIONS

Planta - Croquis de l'Excavació amb les conduccions aparegudes a 60 cm. terra.

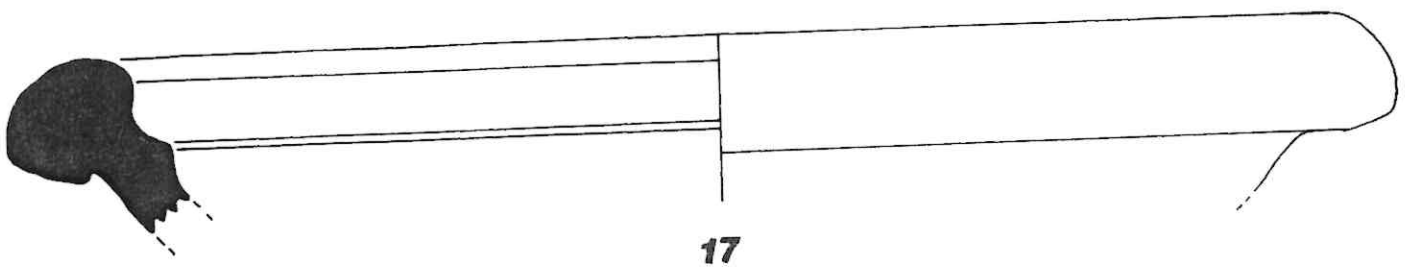
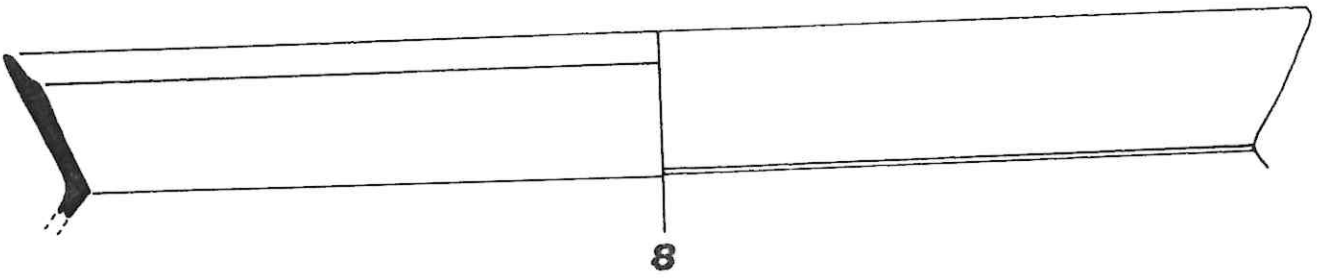
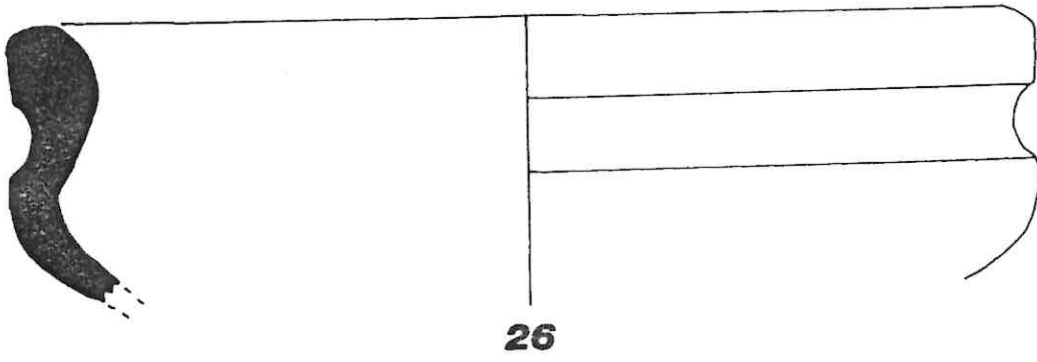
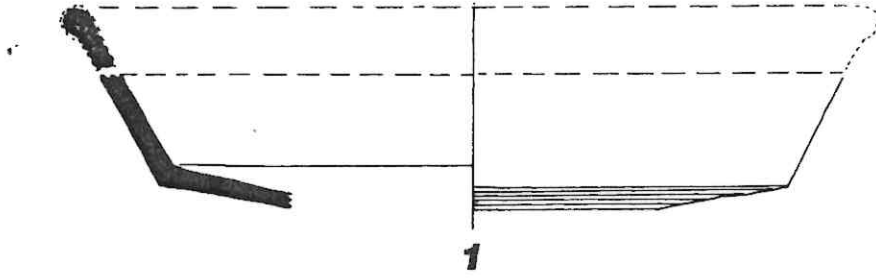

-Planta Estació Transformadora-

SECCIÓ PARET E.
SECCIÓ POU MORT.
(sense escala)

ILLUSTRATIONS

- DIAPOSITIVES -

PLAÇETA DEL P1

1. Vista general. Primers treballs de rebaix.
Part superior dreta localització pou mort

2. Detall del pou reomplert de terra

3. Rebaix de terres fins a 5 m profunditat

PLAÇA RAMON AMADEU

4. Detall dels primers moments d'excavació
Al fons a l'esquerra pot observar-se el
trencament d'una de les conduccions.

les fotografies estan S.A.C. a un arxivador

IL. LUSTRACIONES

